

КАЗУС 9

На 15.11.2010г. Симеон Неделчев Маринов от гр. София е подал искова молба пред Пловдивски окръжен съд срещу „Мираж”ООД от гр. София и Иван Атанасов Симеонов от гр. Пловдив за обявяване относителната недействителност на договор за покупко-продажба на недвижим имот, представляващ апартамент № 27, с площ от 150 кв.м., състоящ се от дневна, хол, три спални, тоалетна и баня, находящ се в гр.Пловдив, ж.к. ”Тракия”, за сумата от 97 000 лв. Твърди, че сделката го уврежда, тъй като намалява имуществото, от което може да се удовлетвори.

Ищецът е цесионер на прехвърлено вземане по договор за кредит, сключен на 24.05.2004г. между „Банка Пиреос”АД, от една страна, и „Мираж”ООД, като кредитополучател, от друга, за сумата от 120 000 лв. със срок на погасяване до 24.05.2009г. Договорът за цесия е сключен на 29.09.2009г. между „Банка Пиреос”АД, като цедент, и Симеон Неделчев Маринов, като цесионер, и с него е прехвърлено вземането, включващо главницата, договорните и наказателните лихви по кредита.

Неизплатената част от задължението по договора за кредит към датата на подаване на исковата молба е общо в размер на 47 000 лв./ главница, договорни и наказателни лихви/.

Договорът за покупко-продажба е сключен на 17.03.2010г. между „Мираж”ООД, като продавач, и Иван Атанасов Симеонов, като купувач, с нотариален акт № 77/2010г. Съдружници в „Мираж”ООД са братята Петър Атанасов Симеонов и Иван Атанасов Симеонов, като първият от тях е и негов управител.

С исковата молба са представени договорът за кредит, договорът за цесия, нотариалния акт за покупко-продажба на процесния недвижим имот, удостоверение от банката за непогасената част от кредита, справка от Агенция по вписванията, Търговски регистър, от партидата на „Мираж”ООД, удостоверение от съответната община за родствената връзка между Петър Атанасов Симеонов и Иван Атанасов Симеонов, установяващи твърдяните обстоятелства. За установяване факта на съобщаване на цесията е представено писмо за прехвърляне на вземането, изходящо от „Банка Пиреос”АД до „Мираж”ООД. Не са представени доказателства дали писмото е връчено на кредитополучателя преди подаване на исковата молба.

Пловдивският окръжен съд е отхвърлил иска по чл.135, ал.1 ЗЗД, като е приел, че цесията не е съобщена на длъжника.

Ищецът е обжалвал решението на окръжния съд, като във въззивната жалба е релевирал доводи за неправилно приложение на материалния закон – чл.135 ЗЗД и чл.99 ЗЗД.

Отговорете мотивирано на следните въпроси:

антоние С. Мутафчиев
Иван Атанасов Симеонов

1. Вписването на исковата молба по чл. 135 от ЗЗД представлява ли изискване за редовността ѝ?

2. Кой съд е родово и местно компетентен да разгледа иска по чл. 135 от ЗЗД? Посочете разпоредбите от ГПК, на които се позовавате.

3. Има ли качеството на кредитор по смисъла на чл. 135, ал. 1 от ЗЗД ищецът по делото, с оглед на момента на сключване на атакуваната като относително недействителна разпоредителна сделка с имущество на длъжника?

4. Необходимо ли е договорът за цесия да бъде съобщен на длъжника по цедираното вземане за да възникне за цесионера качеството на кредитор по смисъла на чл. 135 ЗЗД?

5. Намира ли в случая приложение презумпцията за знание по чл. 135, ал. 2 от ЗЗД?

6. Напишете диспозитива на въззивното решение, като съобразите отговорите по предходните въпроси.

7. Какви ще са правомощията на въззивния съд ако в хода на производството установи, че към момента на сключване на процесната сделка приобретателят е бил в брак?

1. Исковата молба по чл.135 от ЗЗД е сред актовете по чл. 114 от ЗС, подлежащи на вписване.

Изискването за вписване на исковата молба на осн. чл.114, б.“в” във вр. с чл.112,б.“з” не е изискване за редовност и съдържание на исковата молба по смисъла на чл.127, ал.1 и чл.128 от ГПК.

В този смисъл – ТР № 3/2009г. на ОСГК, ВКС по т.д.№3/09г.

2. Компетентен да се произнесе по спора е Пловдивският окръжен съд.

Приложимите в случая правила за определяне на родовата подсъдност са - чл.104,т.3 във вр. с чл.69, ал.1,т.4 , във вр. т. 2 от ГПК; за местната подсъдност – чл.109 от ГПК.

3. Правопораждащият правото на Павловия иск фактически състав на разпоредбата на чл.135, ал.1 от ЗЗД включва качеството кредитор с възникнало вземане към разпоредилия се с имуществото си длъжник. Това качество следва да предхожда разпоредителните действия на длъжника с неговото имущество. При положение, че вземането е преминало чрез цесия в патримониума на цесионера, какъвто е ищецът, и датата на цесия е преди разпоредителната сделка, то цесионерът има качеството на кредитор към датата на разпоредителното действие.

Решение № 199 от 13.11.12г. на ВКС, по т.д. № 191/12г., II т.о., ТК.

4. Съобщаването на договора за цесия не е елемент от фактическия му състав, тъй като вземането преминава върху цесионера по силата на постигнатото съгласие за прехвърляне на вземането. Уведомяването на длъжника от предишния кредитор е уредено в правилата на чл.99, ал.4 от ЗЗД като условие за противопоставимост на цесията на длъжника и на трети лица. Неуведомяването обаче не се отразява на валидността на договора за цесия. Прехвърленото вземане вече е преминало върху цесионера с привилегиите, обезпеченията и другите принадлежности, поради което цесионерът има качеството на кредитор по отношение на цедирания длъжник по смисъла на чл.135 от ЗЗД.

Решение № 319 от 27.04.2010г. на ВКС, по гр.д. № 4025/2008 г., IV г.о.

5. Оборимата презумпция за знание за увреждането, уредена в чл.135, ал.2 от ЗЗД, намира приложение и по отношение на юридическите лица, чиито собственици и управители са от кръга на лицата по чл.135, ал.3 от ЗЗД. В случая продавач по сделката е дружество, съдружниците в което са братя, от които вторият е купувачът по сделката, поради което презумпцията за знание е приложима.

Решение № 163 от 27.07.11г. по гр.д. № 672/10г. , ВКС, III г.о.

6. Диспозитив:

ОТМЕНЯ решението на Пловдивски окръжен съд, вместо което постанови:

ОБЯВЯВА за недействителен на основание чл.135, ал.1 от ЗЗД по отношение на Симеон Неделчев Маринов от гр.София на договора за покупко-продажба от 17.03.

2010г., обективиран с н.а. № 77/2010г., по силата на който „Мираж“ООД, гр.София продава на Иван Атанасов Симеонов от гр.Пловдив недвижим имот, представляващ апартамент № 27, с площ от 150 кв.м., състоящ се от дневна, хол, три спални, тоалетна и баня, за сумата от 97 000 лв.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред ВКС в едномесечен срок от получаване на препис от решението.

7. По силата на закона имуществената общност на съпрузите представлява неделима и бездялова съсобственост. Процесуалната легитимация на двамата съпрузи относно правоотношение, засягащо имуществената общност, е съвместна, тъй като еднаквостта на спорното правоотношение налага еднакво решение спрямо всички другари, освен ако е сключен брачен договор, изключващ общността. В този случай е налице задължително необходимо другарство по смисъла на чл.216, ал.2 от ГПК.

Решение № 431 от 08.11.2010г., ВКС, гр.д. № 439/10г., II г.о.

Задължителното другарство е частен случай на необходимото другарство, при което участието на всички другари в процеса е условие за неговата допустимост. Когато въззивният съд констатира, че първоинстанционното решение е постановено без участието на задължителен другар, следва да обезсили обжалваното решение и да върне делото на първоинстанционния съд за ново разглеждане с участието на задължителния другар.

ТР № 1/13г., ОСГК на ВКС, т.6.